

Висновок. Фрактальність у БН покликана перетворити концептуальну метафору в гнучку і динамічну структуру, яка може стати засобом різного роду трансформацій і конфігурацій концептуальних доменів. ФММ ЖИТТЯ Є РОЗПОВІДЬ актуалізується у характерних конфігураціях різних поняттєвих сфер (частинах цілого), які структурно і семантично інтегруються у концептуальному референті РОЗПОВІДЬ (ціле). На величину фрактальної розмірності впливає процес семантичного наповнення концептуального простору опозиції «правда – вигадка» у макроструктурі БН: чим більша кількість поняттєвих сфер, тим щільніше заповнюється концептуальний простір БН. **Перспективи подальшого дослідження** вбачаємо у дослідженні лінгвокогнітивної об'єктивації життєвого досвіду біографічного суб'єкта із залученням фрактальної моделі ризому.

Література

- Бабелюк О. А. Стилістичні засоби і прийоми крізь призму лінгвосинергетики / О. А. Бабелюк // Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Серія Філологія. – 2010. – Т. 14, № 1. – С. 7-21.
- Бондаренко Є. В. Матричне моделювання як метод лінгвокогнітивного дослідження / Є. В. Бондаренко, І. С. Шевченко // Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Серія Філологія. – 2012. – Т. 15, № 2. – С. 9-17.
- Вороб'єва О. П. Словесная голография в пейзажном дискурсе Вирджинии Вулф : модусы, фракталы, фузии / О. П. Вороб'єва // Когніція, Коммуникація, Дискурс. – 2010. – № 1. – С. 47-74.
- Домброван Т. И. Фрактальность как фундаментальное свойство языковой материи / Т. И. Домброван // Записки з романо-германської філології. – Одеса, 2013. – Вип. 1 (30). – С. 57-67.
- Єнікеева С. М. Синергодериватологія : синергетичний аспект дослідження вербокреативних процесів [Електронний ресурс] / С. М. Єнікеева // Мова і культура. – 2011. – Вип. 14. – Т. 7. – С. 442-448. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Mik_2011_14_7_78.pdf.
- Жаботинская С. А. Геометрия смысла : концептуальные модели языка и фрактальные формы / С. А. Жаботинская // Первая российская конференция по когнитивной науке. Тезисы докладов. – Казань : Казанский гос. ун-т, 2004. – С. 85-87.
- Кійко Ю. Є. Мовна система із фрактальної перспективи / Ю. Є. Кійко // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного ун-ту. Серія Філологія. Вип. 16. / відп. ред. д-р філол. наук, проф. І. В. Ступак. – Одеса : Міжнародний гуманітарний ун-т, 2015а. – С. 117-120.
- Тарасенко В. В. Фрактальная семиотика : «слепые пятна», перипетии и узнавания : [закл. ст. Ю. С. Степанова] / Владислав Валерьевич Тарасенко. – М. : Книжный дом «ЛИБРОКОМ», 2009. – 232 с.
- Шамаева Ю. Ю. Фрактальная семиотика языка эмоций : лингвокогнитивное измерение / Ю. Ю. Шамаева // Вісник ХНУ ім. В.Н. Каразіна. Серія «Романо-германська філологія. Методика викладання іноземних мов». – Х., 2012. – № 1003. – С. 45-52.
- Ackroyd P. Chatterton / Peter Ackroyd. – London : Abacus, 1991. – 234 p.
- Ackroyd P. The Last Testament of Oscar Wilde / Peter Ackroyd. – London : Abacus, 1991. – 185 p.
- Barnes J. Flaubert's Parrot / Julian Barnes. – London : Vintage Books, 1990. – 190 p.
- Butor M. Travel and Writing / M. Butor // Temperamental Journeys. Essays on the Modern Literature of Travel ; [M. Kowalewski, ed., J. Powers and K. Lisker, transl.]. – Athens : University of Georgia Press, 1992. – P. 53-70.
- Fauconnier G. Conceptual Intergration Networks / G. Fauconnier, M. Turner // Cognitive Science. – 1998. – Vol. 22(2). – P. 133-187.
- Finan T. E. The "Lords of Life" : Fractals, Recursivity, and "Experience" / T. E. Finan // Philosophy and Rhetoric. – 2012. – Vol. 45, No. 1. – P. 65-88.
- Kövecses Z. Metaphor : A Practical Introduction / Zoltan Kövecses. – Oxford : Oxford University Press, 2002. – 375 p.
- Lakoff G. Metaphors We Live by / George Lakoff, Mark Johnson. – [Second ed.]. – London : The University of Chicago Press, 2003. – 193 p.
- Lakoff G. More than Cool Reason : A Field Guide to Poetic Metaphor / George Lakoff, Mark Turner. – London : The University of Chicago Press, 1989. – 237 p.
- (LDCE) Longman Dictionary of Contemporary English. New edition. – Harlow : Pearson Education Limited, 2006. – 1950 p.
- Wenaus A. Fractal Narrative, Paraspaces, and Strange Loops : The Paradox of Escape in Jeff Noon's *Vurt* / A. Wenaus // Science Fiction Studies. – 2011. – Vol. 38, No. 1. – P. 155-174.

УДК: 811.112.2'42

ВЕЛИКА І. О., БОНДАРЕНКО Н. Б.
(Запорізький національний університет)

МОВНА ОСОБИСТІТЬ АДРЕСАНТА В КОНТЕКСТІ ВІРТУАЛЬНОГО ШЛЮБНОГО ДИСКУРСУ (НА МАТЕРІАЛІ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ)

У статті розглядається поняття «мовна особистість», наводиться його власна дефініція, розглядаються конститuentи. Наводиться дефініція поняття «віртуальний шлюбний дискурс», на матеріалі якого встановлюються нові типи мовної особистості. Встановлення нових типів мовної особистості відбувається на основі аналізу мовних засобів віртуальних шлюбних оголошень. Нові типи мовної особистості надають змогу встановити гендерні стереотипи фемінності, прослідити динаміку їх зміни відносно до класичних гендерних стереотипів.

Ключові слова: мовна особистість, дискурс, віртуальних шлюбний дискурс, гендер, гендерний стереотип.

Великая И. О., Бондаренко Н. Б. Языковая личность адресанта в контексте виртуального брачного дискурса (на материале немецкого языка). В статье рассматривается понятие «языковая личность», приводится его определение, рассматриваются составляющие. Приводится дефиниция понятия «виртуальный брачный дискурс», на материале которого выделяются новые типы языковой личности. Выделение новых типов языковой личности происходит на основе анализа языковых средств виртуальных брачных объявлений. Новые типы языковой личности представляют возможным рассматривать гендерные стереотипы феминности, проследить динамику их изменения относительно классических гендерных стереотипов.

Ключевые слова: языковая личность, дискурс, виртуальный брачный дискурс, гендер, гендерный стереотип.

Velyka I. O., Bondarenko N. B. Linguistic Personality in Virtual Marital Discourse (on the Material of the German Language). This paper is focused on linguistic personality from the perspective of different theories and scientific directions. Various interpretations of the term “linguistic personality” are given. Also our own definition of this term is worked out. The structure of linguistic personality is described as a complex phenomenon consisting of various components. Linguistic personality is considered in the article from the point of view of its actualization in German virtual marital discourse. The interpretation of virtual marital discourse is given in the article. Under it we understand the unity of marital announcements that are published on different Internet-resources of German-speaking countries. The aim of announcements can be various – from the search of partner for marriage to the search of partner for leisure and amusement. On the basis of different lexical means of virtual marital announcements three types of feminine linguistic personality are distinguished. These are the dominant woman, provocateur woman and romantic woman. These new types of feminine linguistic personality are basis for distinguishing of feminine gender stereotypes. Some of them like “Woman has to be weak and gentle, she needs protection” and “Woman is romantic” are based on classical vision of women’s role and her function in society. The other type of feminine linguistic personality – the dominant woman – is the basis for a new feminine stereotype that is connected with new tendencies in society and classical masculine stereotypes. In such a way we can see the tendencies for changing of gender roles. In this context we can speak about new epoch – the epoch of masculine women and feminine men, or about the epoch of mixed gender roles and stereotypes.

Key words: linguistic personality, discourse, virtual matrimonial discourse, gender, gender stereotype.

З античних часів поняття «мова» та «особистість» представляли значний інтерес для науковців. В європейському мовознавстві на дану проблему звернули увагу в контексті вивчення соціальної природи мови, взаємодії мови і мовлення, вивчення мови окремого індивіда і соціуму. Цією проблемою займалися такі науковці, як В. Гумбольдт, І. О. Бодуен де Куртене, Ф. де Соссюр, Е. Сепір. Також і вітчизняні вчені внесли значний вклад у дослідження цієї проблематики – наукові розвідки у цій площині в російському мовознавстві представлені роботами В. В. Віноградова, Р. О. Будагова, О. М. Пешковського.

Дана стаття присвячена дослідженню мовної особистості на матеріалі німецькомовного шлюбного дискурсу, адже, по-перше, мовна особистість є не до кінця дослідженим явищем сьогодення, а, по-друге, віртуальний дискурс є невід’ємною часткою сучасного соціуму, явищем новим і надзвичайно важливим, на матеріалі якого можна дослідити сучасні тенденції соціуму, стереотипи і тенденції розвитку. Саме цим і визначається **актуальність** нашого дослідження.

Об’єктом дослідження є віртуальний німецькомовний шлюбний дискурс. **Предметом** дослідження є засоби вербалізації мовної особистості на матеріалі німецькомовного віртуального шлюбного дискурсу.

Мета нашої наукової розвідки полягає у встановленні засобів об’єктивації різних типів мовної особистості у віртуальному шлюбному дискурсі німецькомовних країн. Мета статті обумовлює постановку наступних **завдань**:

- 1) дати визначення поняттю «мовна особистість»;
- 2) встановити конституенти мовної особистості, розкрити сутність цього наукового феномену;
- 3) визначити поняття «віртуальний шлюбний дискурс»;
- 4) на основі аналізу мовних засобів виокремити нові типи мовної особистості, які аткуалізуються на матеріалі сучасного німецькомовного віртуального шлюбного дискурсу.

Говорячи про дослідження мовної особистості в контексті лінгвістики, слід виокремити декілька актуальних наукових напрямів: перехід від мовної особистості до мовленнєвої особистості (Л. П. Клобукова, Є. Ю. Прохоров, В. В. Красних); виділення соціолінгвістичного або психологічного підтипу мовної особистості – наприклад, мовна

особистість провінціала, інтелігента, науковця, бізнесмена (А. В. Захарова, Л. П. Крисін, Г. Н. Беспамятнова, Т. О. Івушкіна, М. В. Ляпон); мовна особистість в контексті національної мови і культури (Н. Л. Чулкіна, Н. В. Уфимцева, В. М. Богуславський); аналіз мовної особистості як *homo loquens* (І. А. Раппопорт, О. О. Залевська, Г. В. Ейгер, С. В. Лебедева); розробка моделі мовної особистості (Ю. Н. Караулова, Г. І. Богіна, С. Г. Воркачова).

Сам термін «мовна особистість» у вітчизняну лінгвістику було вперше введено В. В. Віноградовим у 1930-х роках. Наукові розвідки у цьому напрямі, що було започатковано В. В. Віноградовим, було спрямовано на особистість персонажа та особистість автора художніх творів [Віноградов 1930, с. 91]. Але вважається, що вперше до цього поняття звернувся німецький вчений Й. Вейсгербер.

На сьогоднішній день єдиного погляду на «мовну особистість» як об'єкт наукових розвідок не існує, адже це поняття є комплексним, воно поєднує у собі сукупність соціологічних, психологічних, філософських поглядів на фізичну та духовну природу людини. У лінгвістичній думці під «мовною особистістю» розуміється, перш за все, особистість мовленнєва, що є здатною до мовленнєвої діяльності. Отже, це особистість, яка з точки зору своїх психофізіологічних можливостей може продукувати та сприймати мовленнєві повідомлення [Богин 1986, с. 3]. Таке визначення мовної особистості є узагальненим, та, з нашої точки зору, воно потребує подальшого уточнення.

На увагу заслуговує тлумачення «мовної особистості», що надав Ю. Н. Караулов, який під цим науковим феноменом розуміє *homo loquens* взагалі, а мовленнєву діяльність сприймає як те, що є характерним для *homo sapiens* в цілому. Отже, під мовною особистістю в контексті цієї концепції розуміється «сукупність здібностей і характеристик людини, що обумовлює створення і сприйняття нею мовленнєвих творів (текстів), які відрізняються ступенем структурно-мовної складності, глибиною і точністю відображення дійсності, цілевою спрямованістю» [Караулов 2002, с. 38]. Ця теорія «мовної особистості» є настільки популярною, що деякі вчені (серед яких, наприклад, лінгвіст І. Т. Вєпрева) вважають, що всі подальші дефініції цього феномену є варіаціями до трактовки Ю. Н. Караулова [Дронсейка]. Цього визначення поняття «мовна особистість» будемо дотримуватись і ми в нашому дослідженні, адже ця дефініція в повному обсязі розкриває сутність даного міждисциплінарного феномену.

Слід зазначити також, що за кожною особистістю стоїть загальнолюдська культура як щось глобальне, універсальне; національна культура як щось загальне; професійна, соціальна як щось особливе; індивідуальна культура як щось неповторне та одиничне [Пузыр'єв 2002, с. 14]. Параметри мовної особистості тільки починають розробляться. Мовна особистість характеризується певним запасом слів, які мають різний ступінь вживання і заповнюють певні синтаксичні моделі. Якщо синтаксичні моделі є типовими для певного соціуму, то у сукупності з лексиконом, що вживається, а також манерою спілкуватись, можна віднести індивіда до певного культурного, соціального класу, до певної гендерної та національної групи. Також слід зауважити, що обираючи мовні ролі в умовах комунікації в рамках певної мовної спільноти, людина повинна послуговуватись тими правилами мовленнєвого етикету, що прийнято в цьому соціумі.

Мовна особистість існує в рамках певної культури, суспільної свідомості на різних її рівнях (науковому, побутовому), у стереотипах поведінки і культури, у матеріальних предметах культури. Визначальна роль тут належить цінностям нації, які визначають особистість, формують її. Серед компонентів особистості, згідно з концепцією А. В. Пузыр'єва, можна виокремити: особистість мисленнєву (ту, якій притаманно мислення) як всезагальний складник; мовну особистість (ту особистість, яка володіє певною мовою) як загальний складник; особистість мовленнєву (ту, що розмовляє) як особливий складник; особистість комунікативну (або ту, яка приймає участь у комунікації) як прояв одиничного.

Саме останній складник створює унікальність та неповторність особистості [Пузырєв 2002, с. 25]. Звернемося також до інших теорій, які розкривають та уточнюють поняття «мовна особистість» та називають його конституенти.

В. В. Красних також виокремлює у мовній особистості певні компоненти – людина, що говорить (одним із видів діяльності такої особистості є мовлення); саме мовна особистість, яка проявляє себе у мовленнєвій діяльності і володіє певними навичками і вміннями; комунікативна особистість – це особистість, що безпосередньо приймає участь у конкретному акті комунікації [Красных 1999]. Отже, трактувань елементів мовної особистості існує немало, кожний вчений виокремлює свої конституенти цього поняття і доповнює дане поняття новим змістом.

Слід також виділити основні риси і характеристики мовної особистості, які їй притаманні. Серед них слід назвати мовну свідомість, мовну здатність, комунікативну потребу. Компонентами мовної особистості є лексичний, синтаксичний, морфологічний та фонетичний складники [Цой 2008, с. 6]. Слід наголосити на тому, що саме мовна здатність та комунікативна потреба є необхідними передумовами для вибудовування акту комунікації. А вже успіх акту комунікації, здатність досягти її мети, залежать від вдалого володіння та впровадження мовних і немовних прийомів комунікації, від мовної і немовної поведінки під час комунікації, під чим розуміється комунікативна компетенція особистості. Людина, що має високий рівень комунікативної компетенції, може вдало застосувати певні засоби комунікації залежно від обставин.

Кожна мовна особистість є носієм мовної свідомості, яка у свою чергу являє собою образ тієї або іншої культури, що відображено у мові. Мовна свідомість індивіда має своє відбиття у його мовній поведінці, на яку впливають безліч факторів, як, наприклад, комунікативна ситуація, у якій знаходиться індивід, його соціальний і мовний статус, культурний статус, світобачення [Толмачева]. Під мовною свідомістю, у свою чергу, розуміється «суб'єктивна форма людської життєдіяльності по відношенню до об'єктивного світу, найвища форма нервової діяльності мовної особистості, сукупність психічних і ментальних систем, а також когнітивних здібностей людини» [Цой 2008, с. 44].

Дослідниця Н. О. Маркіна наголошує на тому факті, що мовна особистість краще дозволяє зрозуміти функції і особливості мови і розуміє під мовною особистістю «сукупність і результат соціальних законів, продукт історичного розвитку етносу, творця та користувача знакових, тобто системно-структурних за своєю природою утворень» [Маркіна 2001, с. 31]. Таке тлумачення мовної особистості також представляє інтерес для дослідників, доповнюючи і уточнюючи їх та наголошуючи на зв'язку мовної особистості із розвитком соціуму, його історією.

Впродовж останніх років вчені намагаються створити інтегральне визначення поняття «мовна особистість», адже мова є психічною, системною, історичною та соціально обумовленою. Ці чотири пункти надають змогу об'єднати чотири аспекти мови та чотири лінгвістичні парадигми, з чого можна дійти висновку, що такий підхід до аналізу цього наукового феномену є найбільш повним і здатним охопити всі сторони цього складного та досі не до кінця розглянутого наукового феномена. Впродовж останніх років навіть можна говорити про виникнення такого нового лінгвістичного напрямку у лінгвістиці як «лінгвоперсоналія» (В. П. Нерознак) або «лінгвопортретологія» [Ольшанский 2004, с. 80]. Це свідчить про те, що наукові розвідки у цій площині є надзвичайно актуальними і перспективними для подальшого вивчення.

Мовна особистість розглядається з позицій лінгвокультурології, прагматики, психолінгвістики, когнітології, прагмалінгвістики, соціолінгвістики, лінгвістики тексту, етнолінгвістики та інших антропоцентричних напрямів. Таким чином, на сьогоднішній день слід говорити про міждисциплінарність цього поняття, що зумовлює складність його

структури, багатоманітність підходів до його тлумачення, а також про значну кількість дефініцій, якими послуговуються вчені для його визначення.

У нашому науковому дослідженні ми розглянемо це поняття в контексті німецькомовного віртуального дискурсу шлюбних оголошень. Вибір дискурсивного типу зумовлено тим, що саме шлюбний дискурс є одним із найпопулярніших дискурсивних типів сьогодення. В еру індустріалізації, значного прискорення темпу життя та комп'ютеризації, люди все частіше звертаються до Інтернет-простору для вирішення широкого кола завдань. Адже Інтернет – це засіб, який дозволяє не виходячи за межі офісу або дому, швидко знайти рішення будь-якої проблеми, зробити покупки, поговорити із друзями, або навіть знайти партнера. Інтернет-знайомства стають все більш популярними, вони все частіше заміщують знайомства в реальному житті.

Тому дискурс шлюбних оголошень віртуального простору якнайточніше віддзеркалює тенденції розвитку міжстатевих відносин, гендерні стереотипи, що панують у сучасному соціумі, вподобання та табу. Саме Інтернет-простір, враховуючи всі вищезгадані фактори, все більш приваблює лінгвістів та представників інших гуманітарних наук, адже досліджуючи мовні та позамовні засоби Інтернет-дискурсу, можна прослідити і найважливіші соціальні тенденції, що є характерними для певної лінгвокультури, спрогнозувати їх подальший розвиток.

Слід також уточнити, що ми розуміємо під поняттям «німецькомовний віртуальний шлюбний дискурс». Німецькомовний віртуальний шлюбний дискурс тлумачиться у нашому дослідженні як сукупність шлюбних оголошень, що розміщено на Інтернет-ресурсах німецькомовних країн. Мета повідомлень – це не тільки укладання шлюбу між партнерами, а й пошук партнерів для проведення часу та розваг. Адже інститут шлюбу також зазнав зміну у сучасну епоху розвитку суспільства, дуже часто партнери проживають у цивільному шлюбі, або віддають перевагу зустрічам, які взагалі не враховують будь-яких обов'язків відносно партнера, а спрямовані лише на отримання задоволення і відпочинок.

Отже, нами проаналізовано значний масив оголошень, авторами яких є жінки, що намагаються знайти партнера. В залежності від мети оголошень, а також від самопрезентації адресантів тексту, нами виділено певні групи мовних особистостей жіночої статі. В рамках даної статті нами буде розглянуто три основні типи, що представляють собою інтерес не тільки з лінгвістичної точки зору, а й з точки зору суспільних тенденцій розвитку та трансформації гендерних ролей.

1. Домінатна жінка. До такої категорії належать жінки, що, як правило, займають певну позицію у соціумі та схильні до домінування у всіх сферах життя. Отже, це жінки, які проявляють маскулінну поведінку і почувають себе комфортно у цьому образі, мають схильність до пошуку фемінних чоловіків.

Прикладом повідомлення, на основі якого розкриваються такий тип фемінної мовної особистості є: „*Suche meinen persönlichen Traummann: Bist du zwischen 39 und 48? Schon mal gut, liebst du Tiere, aber kein Bauer, weiter solltest du gerne kuscheln und mehr..., Charakter haben, eher der feminine Typ sein, ein kleines Bäuchlein stört mich auch nicht, du solltest einfach für meinen Geschmack sexi sein. Wenn du glaubst, du könntest zu mir passen, meld dich doch.....es kostet nichts*“.

Аналіз лексичних конститuentів цього оголошення демонструє, що жінка-адресант дуже чітко окреслює рамки свого пошуку – у повідомленні зазначаються як вікові параметри чоловіка (*zwischen 39 und 48*), так і його вподобання (*liebst du Tiere, weiter solltest du gerne kuscheln und mehr, Charakter haben*), а також фізичні параметри (*ein kleines Bäuchlein stört mich auch nicht*). Отже, жінка сама чітко окреслює, хто їй потрібен, при цьому нічого не кажучи про себе. Цей факт свідчить про тенденцію жінки до домінування, про те, що вибір робить саме вона, а не чоловік. На велику увагу заслуговує лексема “*feminin*” відносно партнера як ознака того, що маючи маскулінну сутність, жінка-адресант тяжіє до фемінного

начала. Цікавим є те, що жінка не тільки не намагається приховати свої вподобання, що протирічать загальноприйнятим уявленням про гендерні ролі, а навпаки, з самого початку наголошує на них.

2. Жінка-провокатор. Такий адресант шлюбного оголошення віддає перевагу чоловікам сильним, які не шукають легких шляхів. Провокація та незвичний спосіб подачі інформації застосовується жінкою для привернення до себе уваги, таким чином вона виділяє себе серед інших, робить незвичною та особливою.

Розглянемо оголошення, яке розкриває такий тип мовної особистості: *“Suchst Du die Herausforderung? Ich lache viel, habe manchmal aber auch ruhige Tage. Ich bin anfänglich eher schüchtern, aber wenn ich aufgetaut bin, dann kann man mit mir Pferde stehlen. Freunde können sich zu 100% auf mich verlassen. Ich suche Bereicherungen in meinem Leben, Dinge, die ich noch nie gemacht habe, noch nie erfahren habe. Ich suche Menschen, die mir diese neuen Erfahrungen geben können. Ich stehe eindeutig auf starke Männer die wissen was sie wollen. Wenn du also eher die Herausforderung als das Einfache suchst, lieber jagst als dich mit einfacher Beute zufrieden zu geben und den Wildfang der Schmusekatze vorziehst könnte es passen”*.

Лексеми, що вказують на комунікативну інтенцію адресанта, спровокувати і зацікавити адресата, такі: *“Herausforderung”, “jagst”, “Wildfang”*. Таким чином, жінка-адресант апелює до класичних уявлень про те, що чоловік є мисливцем, який повинен полювати, а не отримувати свою здобич легко. В оголошенні робиться акцент на те, що жінка віддає перевагу сильним чоловікам *“Ich stehe eindeutig auf starke Männer”*, підкреслюючи тим самим свою фемінність і загадковість, та, таким чином, розпалюючи інтерес адресата повідомлення. Такий підхід до пошуку партнера відповідає класичним уявленням про розподіл гендерних ролей у соціумі, вербалізуючи стереотипи «Жінка повинна бути ніжною і слабкою, вона потребує захисту», «Чоловік повинен бути сильним і вести за собою».

3. Жінка-романтик. Цей тип мовної особистості є доволі розповсюдженим у сучасному Інтернет-просторі, адже дуже часто люди, які проявляють зацікавленість до всього нового, інтерес та жагу до життя, проявляють інтерес також і до нових відносин. Активна життєва позиція і життєлюбство є поштовхом до пошуку щастя, романтики, взаємної любові.

Розглянемо оголошення, що актуалізує мовну особистість такого типу: *“Per zufall hier anzutreffen, willkommen :-) Ich wünsche mir eine warmherzige, erfüllende und lebendige Verbindung als Kraftquelle und Inspiration. Ich möchte Dich Einladen Deine individuelle Art mit all Deinen Ecken und Kanten einzubringen damit wir einen gemeinsamen Weg beschreiten können, denn ich bin ein bisschen Optimist, etwas Realist, mit einer Prise Pfeffer und einem Schuss Romantik, gut gerührt mit viel Spontaneität und ein wenig unkonventionell, dann aber auch je nach Angelegenheit konventionell. Für mich ist das Leben ein Abenteuer, das es zu entdecken lohnt. Ich bin neugierig und freue mich Neues zu erfahren, Unbekanntes zu ergründen und Geheimnisse zu lüften. Ich möchte oft wissen, warum die Dinge so sind wie sie sind, und die Freiheit haben, danach zu fragen - manchmal auch bis ins kleinste Detail. Im Alltag nehme ich mir Zeit, bevor ich mich bei etwas (Menschen oder Dinge) entscheide; ich drehe und wende meine Gedanken...”*.

По-перше, слід наголосити на тому факті, що оголошення є великим за обсягом – у самопрезентації індивіда наявна значна кількість лексем, що уточнюють вподобання, розкривають інтереси та сутність особистості. Жінка-адресант з великою жагою береться не тільки за все нове у житті, але й за створення оголошення для пошуку партнера. Темперамент такої особистості проявляється у всьому. Про любов до життя, позитивне ставлення адресанта до будь-якого починання свідчать такі лексичні одиниці та словосполучення: *“Kraftquelle”, “Inspiration”, “Optimist”, “mit einer Prise Pfeffer”, “mit einem Schuss Romantik”, “Spontaneität”, “Abenteuer”, “neugierig”, “freue mich Neues zu erfahren, Unbekanntes zu ergründen und Geheimnisse zu lüften”*. Отже, лексичний матеріал, що

проаналізовано, демонструє, яким чином актуалізується наведений нами тип мовної особистості.

В результаті дослідження можна прийти до **висновку**, що сучасні типи мовної особистості з одного боку, відповідають класичним уявленням про вимоги до особи жіночої статі, але з іншого боку унаочнюють зміну стереотипів, тенденцію до маскулінізації жінок у сучасному німецькомовному суспільстві.

Серед **перспектив подальших досліджень** слід назвати виокремлення інших типів фемінної та маскуліної мовної особистості на матеріалі німецькомовного віртуального шлюбного дискурсу; порівняння типів мовних особистостей німецькомовного соціуму з типами мовних особистостей, які є характерними для інших лінгвокультур.

Література

- Богин Г. И. Модель языковой личности в ее отношении к разновидностям текстов: автореф. дис. на соискание учён. степени докт. филол. наук / Г.И. Богин. – Калинин : КГУ, 1986. – 86 с.
- Виноградов В. В. О языке художественной прозы / В.В. Виноградов. – М. : Наука, 1930. – 230 с.
- Дронсейка Р. П. Понятие языковая личность [Электронный ресурс] / Р. П. Дронсейка. – Режим доступа : http://www.rusnauka.com/13_NPT_2008/Philologia/31792.doc.htm.
- Караулов Ю. Н. Русский язык и языковая личность / Ю. Н. Караулов. – М. : Наука, 2002. – 305 с.
- Красных В. В. Структура коммуникации в свете лингвокогнитивного подхода (коммуникативный акт, дискурс, текст): автореф. дис. на соискание учён. степени д-ра филол. наук. / В. В. Красных. – М., 1999. – 72 с. – [Электронный ресурс]. – Режим доступа : Научная библиотека КиберЛенинка : <http://cyberleninka.ru/article/n/o-terminy-yazykovaya-lichnost-istoki-problemy-perspektivy-ispolzovaniya#ixzz4LNe2mр5>.
- Маркина Н. А. Текст как способ презентации языкового сознания : дис. на соискание учён. степени канд. филол. наук : спец. 10.02.01 «Русский язык» / Н.А. Маркина. – М., 2001. – 146 с.
- Ольшанский И. Г. Язык и языковая личность в условиях современного социального контекста / И. Г. Ольшанский // РГСУ. Ученые записки. – 2004. – № 1. – С. 79-80.
- Пузырев А. В. Попыты целостно-системных подходов к языковой и неязыковой реальности / А.В. Пузырёв. – Пенза : Мир, 2002. – 276 с.
- Толмачева Т. А. Теория языковой личности и процесс обучения межкультурной коммуникации / Т. А. Толмачева. – [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http:e-lib.gasu.ru/vmu/arhive/>.
- Цой А. С. Антропоцентрическая лексикография / А. С. Цой // Русский язык за рубежом. – 2008. – № 1. – С. 43-48.
- Gratis-Kleinanzeigen – [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.anibis.ch/de/date--partnersuche-frau-sucht-mann-745/suche-meinen-pers%с3%b6nlichen-traummann--16703661.aspx?fcid=745>.
- Gratis-Kleinanzeigen – [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.anibis.ch/de/date--partnersuche-frau-sucht-mann-745/suchst-du-die-herausforderung--16701339.aspx?fcid=745>.
- Gratis-Kleinanzeigen – [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.anibis.ch/de/date--partnersuche-frau-sucht-mann-745/per-zufall-hier-anzutreffen,-willkommen--16692010.aspx?fcid=745>.

УДК: 81'37:81'373:81'373.612.2

ВЕРЕМЧУК Е. О.

(Запорізький національний університет)

ЕТИМОЛОГІЯ КОНСТИТУЕНТІВ ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНОГО ПОЛЯ SPACE В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ У СВІТЛІ ТЕОРІЇ САМООРГАНІЗАЦІЇ

Стаття присвячена розгляду лексико-семантичного поля SPACE як складної динамічної відкритої нерівноважної та нелінійної системи. Висвітлюється роль етимологічного компоненту в семантичній структурі слова. Досліджуються синергетичні механізми найменування нових референтів та аналізується співвідношення внутрішньої форми слова-етимона із його сучасним значенням.

Ключові слова: етимологія, засіб номінації, самоорганізація, синергетика, метафоричний перенос.

Веремчук Э. А. Этимология компонентов лексико-семантического поля SPACE в английском языке в свете теории самоорганизации. Статья посвящена рассмотрению лексико-семантического поля SPACE как сложной динамической открытой неравновесной нелинейной системы. Определяется роль этимологического компонента в семантической структуре слова. Исследуются синергетические механизмы номинации новых референтов, а также анализируется соотношение внутренней формы слова-этимона с его современным значением.

Ключевые слова: самоорганизация, синергетика, способ номинации, метафорический перенос, этимология.

Veremchuk E. O. Etymology of the Constituents of the Lexico-Semantic Field SPACE in English according to the Theory of Self-Organization. The article considers the lexico-semantic field SPACE as a complex dynamic open unbalanced non-linear